

PÅ GRÄNSEN

Medlemstidning för anställda i Tullverket och Kustbevakningen

Nr 4 – december 2022

Albanien – Europas Colombia? *sid 13*

Året som gått – sid 18

! Information om medlemsavgifter och medlemsförsäkringar

Det kommer frågor till kansliet om hur betalningen sker av medlemsavgiften till TULL-KUST och medlemsförsäkringarna i Folksam i händelse av pension eller arbetslöshet.

För Dig som går i pension:

Du blir s k passiv medlem och betalar endast en prenumerationsavgift för tidningen *PÅ GRÄNSEN* på 60 kr/år. Glöm inte att meddela din avdelning eller förbundskansliet om från vilket datum du går i pension. Du får behålla dina försäkringar i Folksam men då det inte finns någon lön att dra avgiften från aviseras Du direkt av Folksam.

Om du pensioneras före fyllda 65 år

Då får du behålla de medlemsförsäkringar du har haft som yrkesverksam, men då det inte finns någon lön att dra premien ifrån så aviseras du direkt av Folksam.

Nytt erbjudande till dig som har fyllt 65 år!

Vi är glada över att kunna erbjuda dig trygga och bra försäkringar, utformade i samarbete med Folksam. Försäkringarna har bättre innehåll och pris än då du skaffar dem på egen hand. Folksam har nu tagit fram ett nytt erbjudande till dig som fyllt 65 år. Försäkringen heter Gruppliv 60+.

Gruppliv 60+

Om du som medlem, innan du fyller 65, år har sjuk- och efterlevande-försäkring så förs den med automatik över till en Gruppliv 60+.

Försäkringen går att teckna fram till 71 år och slutar gälla när du fyller 85 år. Försäkringsbeloppet är 80 000 kronor, men du kan också välja beloppet 40 000 kronor.

Vill du teckna någon försäkring eller vill du veta mer?

Kontakta Folksam kundservice 0771-950 950 eller gå in på vår hemsida folksam.se/tullkust

TULL-KUST KANSLI**POSTADRESS**

Box 1220, 111 82 Stockholm

BESÖKSADRESS

Västerlånggatan 54

TELEFON

08-405 05 40

TELEFAX

08-24 71 46

E-POST

info@tullkust.se

INTERNET

http://www.tullkust.se

EXPEDITIONSTIDER

Måndag-tors dag 08:00- 16:00

fredag 08:00- 14:00

POSTGIRO 2364-8

FÖRBUNDETS PRESIDIUM**ORDFÖRANDE**

Johan Lindgren

08-405 05 37

johan.lindgren@tullkust.se

1:E VICE ORDF

klas.johansson@kustbevakningen.se

0706 058275

2:E VICE ORDF

Ulf G. Persson

040-661 33 21

ulf.g.persson@tullkust.se

LEDAMOT KUSTBEVAKNINGEN

Örjan Sandblom

orjan.sandblom@kustbevakningen.se

LEDAMOT TULLVERKET

Elisabeth Eriksson

08-405 00 69

elisabeth.eriksson@tullverket.se

EKONOMI

Åsa Gunnheden

08-405 00 66

asa.gunnheden@tullkust.se

ADMINISTRATION OCH MEDLEMSSERVICE

Ulla Fernqvist Lind

info@tullkust.se

Ulla.fernqvist.lind@tullkust.se

08-405 05 40

FÖRHANDLINGS- OCH AVTALSFRÅGOR

Mikael Kenttälä

mikael.kenttala@tullkust.se

070-626 77 11

Ett särskilt år

Snart har vi facit i hand för år 2022. Facit på hur mycket pengar tullen har rott in till statskassan, mängd narkotika som beslagtogs och antal kriminella nätverk som har slagits ut. Likaså antalet drograttfyllor som tullare och kustbevakare har hindrat i sin framfart samt antalet miljöbovar som fastnat i Kustbevakningens nät och mycket, mycket mer. Det har hänt en hel del i vår omvärld och i vår omedelbara närhet. Som påverkar oss personligen och som påverkar våra arbetsplatser och vår framtid.

I år har innebörden av flera ord fått en ny betydelse; "Nord Stream", "kri- get", "Almedalsveckan" och "regeringen" exempelvis.

Kanske behöver vi mer än någonsin låta kommande helger bli harmoniska.

Jag tänker lite extra på dig som är i tjänst under jul och nyår oavsett om du arbetar på fartyg eller framför datorn, i en spanbil eller på en flygplats.

Jag hoppas att jul- och nyårshelgen innebär många goda stunder som bär med sig fina minnen in i 2023, som jag önskar särskilt mycket ska bli ett bra år!

Jessica Vikberg**0702 098788****jessica.vikberg@tullkust.se**

PÅ GRÄNSEN Nr 4 2022

Medlemstidning för anställda
i Tullverket och Kustbevakningen.

ISSN

0349-9626

UPPLAGA

3 300 ex.

TRYCKNING M.M

DanagårdLitho

Tidningen utkommer med fyra
nummer per år. Redaktionen
förbehåller sig rätten att redigera
och bearbeta insänt material.

Skicka gärna era bidrag via mejl till
jessicas.vikberg@tullkust.se

All redaktionell text- och bild-
material lagras elektroniskt och
görs tillgängligt via World Wide Web
på TULL-KUSTs hemsida.

Externa skribenter måste meddela
förbehåll mot att få sitt text- och
bildmaterial lagrat elektroniskt och
mot publicering på www.tullkust.se
I princip publiceras ej artiklar med
sådant förbehåll.

ANSVARIG UTGIVARE/REDAKTÖR

Johan Lindgren

Tel: 08-405 05 37

johan.lindgren@tullkust.se

Jessica Vikberg

Tel 070-209 87 88

jessica.vikberg@tullkust.se

REDAKTIONSKOMMITTÉN

LEDAMÖTER

Ulf G. Persson

Jan B. Olsson

Linda Magnusson

Foto omslag: Ulf G Persson

MANUSSTOPP

Nr 1 2023

18 februari

INNEHÅLL

REDAKTÖRENS RADER	3
LEDARE	5
TULL	6
KUST	8
TULL-KUST PÅ BESÖK HOS MEDLEMMARNA VID SÖDRA NORGEKUSTEN ..	10
CHEFSKONFERENS 2022	12
ALBANIEN – EUROPAS COLOMBIA?	13
DROGRATTFYLLERI – ETT VÄXANDE PROBLEM	16
ÅRET SOM GICK	18
PÅ GÅNG	19

”Arbetet med att rekrytera nya medlemmar till förbundet kommer att intensifieras och jag kan konstatera att vi redan detta år så här långt kunnat välkomna 160 nya medlemmar till gemenskapen i TULL-KUST!”

På rätt väg

Så går vi mot slutet av detta år, som då det också är ett valår, inneburit att det utöver det sedvanliga fackliga arbetet också lagts mycket tid på att för beslutsfattarna tydliggöra de fortsatt stora behoven av förstärkningar till Tull- respektive Kustbevakningsverksamheten. I förra numret av På Gränsen återfanns referat och artiklar från förbundets aktiviteter under Almedalsveckan vilket i sin tur lett till nya möten och kontakter som är av stor vikt i det fortsatta arbetet. Vi har nu en ny regering på plats som i skrivande stund precis lagt en budgetproposition på riksdagens bord. Jag kan konstatera att det är bra att anslaget för Tullverket ökas men är i förhållande till vad Tullverket förväntas utföra är de förslagna ökningarna för små. Vikten av att återuppbyggnaden av tullverksamheten fortsatt ges förutsättningar att fortgå kan inte nog poängteras vilket innebär att ordentliga, varaktiga och långsiktiga förstärkningar måste till.

Det är bra att regeringen har lyssnat till TULL-KUSTs budskap om de akuta behov som finns inom Kustbevakningen, bland annat när det gäller att rekrytera 200 nya kustbevakare i operativ tjänst samt att upprusta fartygsflottan. Det bästa hade varit att de medel som myndigheten äskat kommit redan under 2023. De långsiktiga satsningarna är emellertid viktigast för att stärka myndigheten i sitt viktiga

uppdrag, och ökade anslag finns med för 2024 och 2025.

Nu återstår Riksdagens vidare behandling av budgeten och förhoppningsvis finns en enighet om de behov som finns inom Tullverket och Kustbevakningen, för en långsiktig förstärkning av myndigheterna.

Under kommande år kommer mycket fokus att läggas på förbundets kongress i oktober. Redan nu har arbetsgrupper tillsatts för att ta sig an en rad uppgifter alltifrån översyn av stadgar, handlingsprogram, förbunds- och yrkesprofiler och inte minst budget för kommande kongressperiod.

Arbetet med att rekrytera nya medlemmar till förbundet kommer att intensifieras och jag kan konstatera att vi redan detta år så här långt kunnat välkomna 160 nya medlemmar till gemenskapen i TULL-KUST!

Slutligen så går vi snart in i en, givet läget i kärva ekonomiska tider, intensiv tid med ytterligare förberedelser och senare konkreta förhandlingar om nytt avtal på statens område, men först ut är som vanligt parterna inom industrin.

Jag önskar alla medlemmar en God Jul och ett Gott Nytt År!

Johan Lindgren
Förbundsordförande

Chefer i kläm och klarering i glömska

Chefer

TULL-KUST är ett förbund som är öppet för alla som är anställda i Tullverket eller Kustbevakningen, oavsett sysselsättning eller rang. Således organiserar vi även ett betydande antal chefer i Tullverket.

Vi har kunnat se, att det finns stora bekymmer att ta tag i när det gäller chefernas arbetsmiljö i Tullverket. Efter omorganisationen har vi sett, att belastningen på många av dem är orimligt stor och förväntningarna på dem orimligt höga, givet de begränsade resurser de har till förfogande. En chefsnivå försvann i omorganisationen och i stället hamnade allt i knäet på de kvarvarande, av vilka dessutom många är nya i sin roll. Att göra total omvälvning i chefsleden har sitt pris och det är chefer, verksamhet och övrig personal som betalar.

Vi har anledning att agera och hålla ett öga på detta, för alla har rätt till en vettig arbetsmiljö och ska inte behöva känna ängslan, otillräcklighet eller doften av kakel när de går till jobbet.

Klarering...eller inre kontroll som det nu heter, är en verksamhet som ägnats alltför liten uppmärksamhet under många år. När snaran dragits

åt kring ekonomin, har ofta delar av klareringsverksamheten och fiskala kontroller nedprioriterats. Likväl är det en nyckelfunktion i den fiskala delen av Tullverkets verksamhet, själva ingången till tullproceduren. Våra medlemmar som arbetar där har både djup och bred kunskap om allt som rör de legala varuflödena och för dem som arbetar på norska gränsen tillkommer krav på att behärska norsk tullagstiftning och norsk procedur.

För allt detta har många inte fått särskilt mycket erkänsla, vare sig vid allokering av tillräckliga resurser, vettig arbetsmiljö eller lön. Det börjar bli dags att uppmärksamma detta faktum och åtgärda. Utan de insatser som personalen gör, med den kunskap den besitter, skulle stora delar av Tullverkets verksamhet inte fungera. Vi kommer därför att rikta extra fokus på de frågor som rör denna verksamhet och försöka förbättra vardagen för alla våra medlemmar, även där.

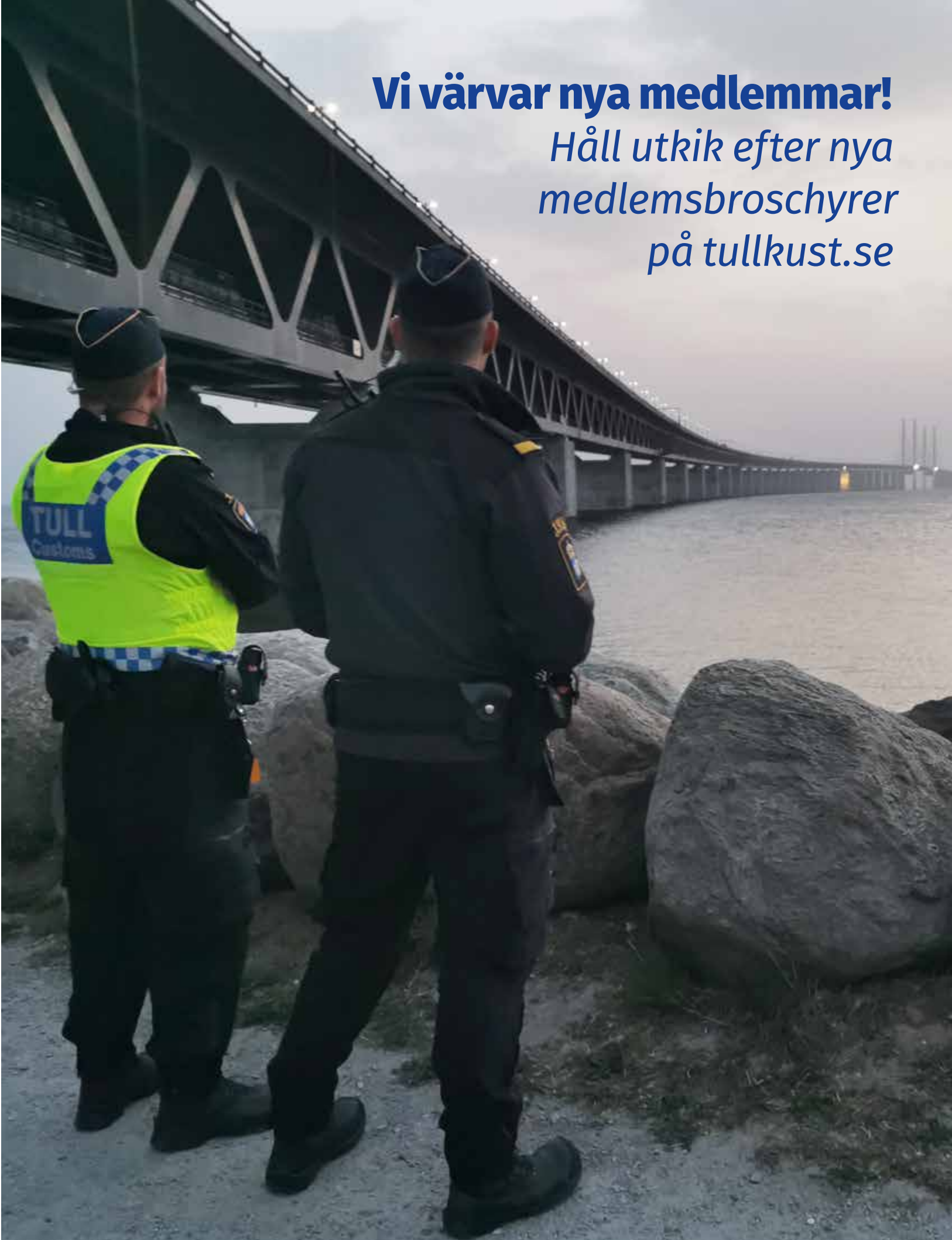
Ha fina helger när de kommer och ta hand om er, allihop!

Ulf G Persson
Andre vice förbundsordförande
och ordförande i Tullrådet

Vi värvar nya medlemmar!

*Håll utkik efter nya
medlemsbroschyrer
på tullkust.se*

Åt vilket håll ska skutan segla?

Jag sitter i båtklubbens klubbstuga och tittat ut över vattnet när jag skriver denna ledare.

Tankarna leder mig till vart och vilken framtid Kustbevakningen har framför sig. Som ni alla säkert vet så när denna tidning publiceras så är det en ny regering som tillträtt och en ny ministerpost som civilminister inrättats. Samtidigt så byter Kustbevakningen tillbaka till sitt gamla departement, nämligen försvarsdepartementet. Då civila enheten flyttas med från Justitiedepartementet till Försvarsdepartementet så kommer Kustbevaknings specifika frågor hantleras av densamma.

Detta ska inte innebära några förändringar för Kustbevakningen har vår generaldirektör varskott om på senaste chefskonferensen. Myndighetens roll i det framtida totalförsvaret och civilförsvaret ger många obesvarade frågor där arbetsuppgifterna troligtvis kommer att öka i stället för att minska.

Kustbevakningen är en aktör med många egna civila arbetsuppgifter och uppdrag åt andra aktörer där även myndigheten är en del av försvaret vilket innebär att totalförsvarsfrågan är viktig.

Det kan innebära att Kustbevakningens profilering går från att vara mer polisiärt inriktad till att vara marinen behjälplig. En viktig sak att klargöra i sammanhanget är att kustbevakaren inte är vare sig krigsman eller kombattant. Personalen i Kustbevakningen

är civilt anställd i myndigheten och förblir så i höjd beredskap eller krigshot. De flesta anställda i myndigheten kommer att krigsplaceras inom närtid, och för de flesta så kommer det innebära att du blir det på din ordinarie arbetsplats.

Kustbevakningens personals arbetstider och ersättningar styrs av ett speciellt kollektivavtal skrivet för situationer där mobilisering och krigshot föreligger.

En speciell händelse som behöver nämnas är utsläppet Nord Stream i Östersjön där Kustbevakningen utförde ett utmärkt arbete. Bra Jobbat!

Årets Löneförhandlingar fortlöper under hösten där TULL-KUST och arbetsgivaren överenskommit om ett grundavtal vilket bygger på tidigare avtal, där två förhandlings modeller finns för arbetstagarna. Dels den kollektiva delen där TULL-KUST och arbetsgivaren förhandlar fram din lön, dels den särskilda/enskilda modellen där du löneförhandlar själv med din chef.

De centrala parterna ska börja förhandla fram nästa löneavtal där utfallet och avtalslängd står skrivet i stjärnorna. Höjda räntor och elpriser tillsammans med ökade matpriser och drivmedel gör att kommande avtalsrörelse är viktigare än någonsin. Röster är hörda vilka proklamerar att höga löneökningar förstör inflationsmål och ränteläget ökar. Detta må vara sant till viss del, men fackföreningarna kan inte enbart lyssna till detta argument

då arbetsgivaren ser sin chans att hålla tillbaka löneökningarna som en bonuseffekt från inflationsmålet.

Nu börjar det lacka mot jul och under tiden denna tidning publiceras så kommer höstbudgeten presenteras med allt vad detta innebär. Får myndigheten ökat anslag så brassar vi seglen och anställer mer personal men ser det bister ut och dis och dimma stör framfarten så får vi falla av och segla bidevind ett tag.

Med detta nummer, vilket är det sista för året, så önskar jag alla en riktigt God jul och Gott nytt år.

Klas Johansson
1:e vice ordförande och
Ordförande i Kustrådet

TULL-KUST värvar nya medlemmar!
*Håll utkik efter nya
medlemsbroschyrer
på tullkust.se*

TULL-KUST på besök hos medlemmarna i Svinesund, Hån och Eda

Under tre dagar i oktober var vi inte mindre än fem förtroendevalda från TULL-KUST som gjorde besök hos våra medlemmar längs södra Norgegränsen. Vi som var med på resan var Johan Lindgren, Ulf Persson, Elisabeth Eriksson, Erland Solander och Mats Hansson.

TEXT: MATS HANSSON FOTO: ULF G PERSSON

Under tre dagar i oktober var vi inte mindre än fem förtroendevalda från TULL-KUST som gjorde besök hos våra medlemmar längs södra Norge-gränsen. Vi som var med på resan var Johan Lindgren, Ulf Persson, Elisabeth Eriksson, Erland Solander och Mats Hansson.

Första anhalt på resan var Svinesund. Vi möttes av engagerade medlemmar som hade många frågor och synpunkter. Ansträngd arbetsbelastning och bristfälliga lokaler när det gäller klareringsdelen fick vi både ta del av och på plats upp-

leva. Dessutom framfördes synpunkter när det gäller lönesättningen, utifrån två perspektiv. Det ena är att arbetsuppgifterna som utförs av inre grupp är lågt värderade jämfört med andra arbetsuppgifter i tullverket. Även det orimliga i att en nyanställd kan ha en högre lön än den som är en erfaren tjänsteman och är handledare åt den nyanställda.

Resan fortsatte till Hån. Här möttes vi av nya fräscha lokaler som vi samtliga besökte för första gången. Många turer var det innan lokalerna stod klara. Men slutresultatet blev bra. Nu har emellertid ett nytt problem dykt upp. Numera

är man trångbodd, eftersom beslut om nyanställningar kom först efter byggstart. Lite synpunkter angående att tullkrim nu finns etablerad här fick vi också med oss. Lönefrågor togs även upp här. Synpunkterna stämde väl överens med de vi fick ta det av i Svinesund.

Nästa anhalt var Eda. Många åsikter som framkom här var de samma som vi fått med från de tidigare. Men något som medlemmarna här framhöll här var att fullt ut jobba för två länders räkning inte på något sätt uppmärksammas. Även det faktum att vi nu ska bli mer allsidiga och då ha kompetensen

att jobba både med det vi tidigare kallade klareringen och det vi kallade gränsskyddsgrupp borde premieras i lönekuvertet.

Många synpunkter fick vi med oss. Många innehållande befogad kritik, inte minst när det gäller en bristfällig arbetsmiljö. Men samtidigt har det tack och lov har detta inte gått ut över klimatet medlemmar i mellan utan här fungerar det fortfarande mycket bra.

Ett stort tack till alla som möjliggjorde våran rundresa.
Mats Hansson

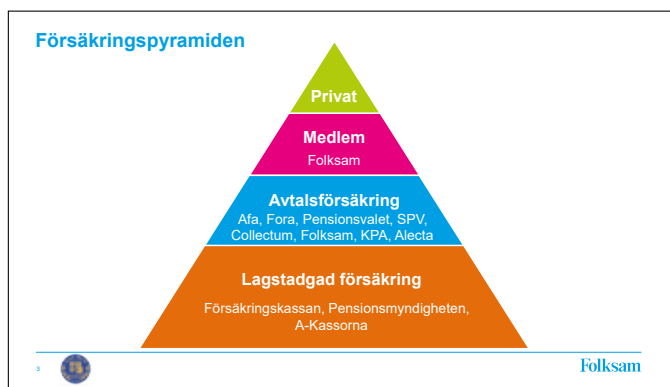
Den 10:e oktober hade Stockholmsavdelningen medlemsmöte

Förutom sedvanliga mötesförhandlingar hade styrelsen passat på att bjuda in ordförande Johan Heinonen från Folksam. Han berättade om försäkringar i allmänhet och vad Folksam kan erbjuda för försäkringar i synnerhet.

Det var en mycket grundlig genomgång som uppskattades av åhörarna.

En idé är att fler lokalavdelningar bjuder in Folksam på möten framöver. Oavsett om du är nyanställd, är mitt i livet eller snart ska gå i pension kan det vara värt att se över de olika delarna i dina försäkringar.

Folksam erbjuder alla TULL-KUST medlemmar en timmes konsultation med enskilda medlemmar för att bästa möjliga upplägg för just dig.

Chefskonferens 2022

TEXT & FOTO: **KLAS JOHANSSON**

Kustbevakningens årliga chefskonferens genomfördes i år i Malmö.

Temat för konferensen var Totalförsvaret och Kustbevakningens roll i totalförsvaret och då inbegripet civilförsvaret.

Kustbevakningens ledning inledde konferensen där avdelningscheferna presenterade sin syn på utvecklingen.

Under konferensen fick vi ta del av två föreläsare, med olika

tema som berörde dels det praktiska arbetet med anskaffning av behövligt materiel, till säkerhetstankar kring påverkan från främmande makt.

GD Therese Mattsson informerade kort om departementsbyte för myndigheten där vi återgår till FÖD från JUD.

Det var trevliga och givande dagar och det märktes att allvaret i samhällsutvecklingen ger avtryck på dessa sammankomster.

Albanien – Europas Colombia?

TEXT & FOTO: **BENGT SIGVARDSSON**

Albanien är världens sjunde största cannabisproducent och inkörsport för heroin och kokain till Europa.

I juli inleddes EU-anslutningsförhandlingarna med "Europas Colombia".

30-åriga Anita rullar en cigg på ett café i Albaniens huvudstad Tirana. Det är tobak som innesluts i pappret, men i slutna miljöer brukar det vara cannabis. Enligt FN-organet UNOCD är Albanien världens sjunde största cannabisproducent.

– Även om man inte känner "rätt personer" så är det enkelt att köpa cannabis här. I Tirana vet alla på vilka platser som langarna står, säger Anita.

Under de sju år som hon rökt cannabis regelbundet har det sällan varit svårt att hitta det.

– Det är bara lite krångligare då polisen slår till mot grupper som styr produktionen, säger hon.

Från 1946 till 1991 var Albanien en kommunistisk diktatur. Dess fall följdes av sociala oroligheter och lagslöshet. Odling av cannabis sköt då fart i framför allt södra Albanien. Canna-bisen smugglades till övriga Europa över gränsen till Grekland eller över havet till Italien. En bit in på 00-talet var Albanien ledande i Europa för öppen cannabisodling. När Saimir Tahiri blev inrikesminister, 2013, inled-

des ett "krig" mot cannabisodlandet. Med hjälp av italienska spaningsflyg lokaliserades odlingar och förstördes.

– När Saimir Tahiri var inrikesminister (2013 – 2017) blev langarna färre och priserna steg. Någon hade fått monopol på cannabismarknaden, säger Anita.

I september 2019 dömdes Saimir Tahiri till fem års fängelse för inblandning i narkotikaaffärer. Förstörandet av odlingar i södra Albanien ledde inte till minskad produktion. I stället började cannabis odlas i hela landet. Anita har inga betänkligheter kring att hennes pengar går till kriminella grupper.

– Det leder knappast till att produktionen ökar. Cannabisen odlas för export, säger hon.

Att odla, sälja eller inneha cannabis kan ge 5 till 10 års fängelse, men Anita har svårt att se sig som kriminell.

– Jag lever i ett land där maffian har förgreningar långt in i regeringen. Maffian är en del av samhällsstrukturen. Den är mest aktiv i byggsektorn, säger hon. Italiens Finansiella Informationsenhet, UIF, uppskattar att från 2017 till 2020 tvättades 1,6 miljarder euro i den albanska byggsektorn.

I offentliga miljöer rullar 30-åriga Anita cigaretter med tobak i. I slutna miljöer brukar det vara cannabis som innesluts i pappret.

Idag är det framför allt druvor och andra lagliga grödor som frodas på den albanska landsbygden. De öppna cannabisodlingarna har blivit färre. I stället odlas alltmer cannabis inomhus i industriell skala.

På hemlig ort träffar jag en jag en internationell narkotikapolissamordnare som sedan flera år jobbar på västra Balkan, framför allt i Albanien.

– Polisen är väldigt korrumpierad, men inte lika öppet som förr. Den har blivit försiktigare, säger han.

Albanien blev EU-kandidatland 2014. Oförmågan att få bukt med cannabisodlingarna var ett skäl till att landet inte fick påbörja EU-anslutningsförhandlingar 2016. Sedan dess har Albanien ökat samarbetet med internationella brottsbekämpningsorgan. 2017 antogs en treårig handlingsplan för att bekämpa odling och smuggling av cannabis. Efter det har odlingarna minskat och Albanien påbörjade sina EU-anslutningsförhandlingar i juli 2022.

– Men alltmer av cannabisen odlas inomhus. Kvaliteten blir högre och det ger fyra skördar per år i stället för två, säger samordnaren.

Det blir allt vanligare att endast cannabisfrön smugglas till europeiska länder där förgreningar av den albanska maffian odlar dem i industriell skala inomhus. Albanien är även Europas huvudinkörsport av heroin och kokain. Sedan 2017 har den albanska maffian framför allt stärkt greppet kring import och distribution av kokain från Sydamerika.

– Tidigare höll den italienska maffian i trådarna. Den albanska maffian var underordnad, men den har jobbat upp sig, säger samordnaren.

Albaner i Sydamerika har bildat nätverk med lokala kokainproducenter och karteller. Albanerna sköter all logistik av smuglingen till Europa där de har celler i flera länder som organiserar allt från omlastning av kokainet till distribution. På senare tid har säkerheten i smuglarnas holländska och belgiska favorithamnar förstärkts. Det har lett till fler tillslag

och minskad smuggling dit.

– Men vi misstänker att de nu använder sig av andra hamnar, till exempel i Montenegro, säger samordnaren.

Även i Albanien beslagts alltmer kokain, men samordnaren betonar att det är svårt att vinna kriget mot narkotikamaffian.

– Det finns alldeles för många intressen som är involverade, säger han.

2021 hamnade Albanien på plats 110 på Transparency Internationals lista över världens 180 mest korrumpierade länder. Albanska politiker dras vanligen in i korruption inför valen.

– De åker runt och delar ut "flyers" med eurotecken på. De köper alltså röster. Det finansieras ofta av kriminella grupper, säger samordnaren.

I gengäld blundar politikerna för gruppernas aktiviteter och låter deras "företag" vinna anbudsförfrågningar.

– Även om politikerna tas med fingrarna i syltburken så brukar de klara sig. De som ska utdöma straffen är själva en del av systemet, säger samordnaren.

2019 grundades SPAK (Speciella Anti-korrupsionsstrukturen) som en oberoende rättslig instans som utreder korruption och organiserad brottslighet på högsta myndighets- och samhällsnivåer. Granskningar av domare och åklagare har lett till 554 avslutade instansärenden. Kring 64 procent av de granskade har fått lämna sina ämbeten.

– Det blir allt svårare för korrumpierade makthavare och kriminella grupper i Albanien, men det kommer inte att ske några större förändringar så länge vi lever, säger samordnaren.

Det internationella samarbetet har dock lett till flera lyckade operationer. 2019 ledde till exempel "Operation Goldfinger" till att en albansk liga, som hade smuglat nio ton kokain till Danmark, avslöjades.

- Albanien är beläget på västra Balkan med lång kustremsa vid Adriatiska havet och Joniska havet. Landet består främst av bergig terräng. Kusten har typiskt Medelhavsklimat med heta, torra somrar och svala, regniga vintrar. Bergsområdena har stora variationer i temperatur och nederbörd.
- Landet är 28 748 kvadratkilometer stort och har cirka 2,8 miljoner invånare.
- Från 1946 till 1991 styrdes landet av en kommunistregim och var i princip isolerat från omvärlden. I början av 1990-talet blev landet demokrati med marknadsekonomi.
- Landet gick med i NATO 2009 och blev EU-kandidatland 2014. I juli 2022 inleddes EU-anslutningsförhandlingar med Albanien.

Staden Vlore på den albanska Rivieran. Albanien har en lång kustremsa längs Adriatiska havet och Joniska havet. Traditionellt har albansk cannabis smugglats över havet till Italien eller via landgränsen till Grekland.

– 15 personer greps i Danmark. Deras egendom och pengar i Albanien konfiskerades. Vi kan få brottslingar i fängelse om vi samarbetar med albanska myndigheter på rätt sätt, avslutar samordnaren.

I juli lade regeringen fram ett lagförslag om att tillåta odling och försäljning av cannabis för medicinskt bruk. Vi återvänder till Anita och undrar vad hon anser om det?

– Hälsovårdssystemet är korrumperat så det blir enkelt att få falska läkarintyg som ordinerar cannabisbehandling, garvar hon.

Anita bryr sig inte nämnvärt om cannabis blir legalt eller inte i Albanien.

– Albanien är redan som ett "Amsterdam". Man hittar cannabis överallt. En legalisering skulle bara innebära att man inte längre behöver oroa sig för polisen när man köper cannabis. Det skulle vara enda skillnaden, avslutar hon.

Bengt Sigvardsson är frilansjournalist från Malmö med hela världen som arbetsområde.

Drograttfylleri

– ett växande problem

TEXT: OSCAR LINDVALL FOTO: ADOBESTOCK

Vi förstår alla att det är nödvändigt att den som framför ett fordon på vägarna ska ha körkort, vara tillräckligt frisk och utvilad för att köra, inte ägna sig åt distraherande göromål under pågående färd såsom t.ex. surfa eller sms:a på mobiltelefonen samt givetvis vara nykter. Det handlar om allas våra liv och hälsa. Det är lätt att inse vilken skada en kollision för med sig. Det är därför vi har lagar och regler kring vem som är behörig att framföra ett fordon, hur man får göra det respektive när man inte får göra det. Den som bryter mot lagarna och reglerna är vårdslös, oaktksam eller likgiltig för sin egen eller andras hälsa. En trafikolycka går tyvärr inte sällan hand i hand med allvarliga personskador eller i värsta fall döden. Således har den som framför ett fordon ett ansvar att förhålla sig till.

När det gäller alkohol finns det tydliga gränser för vilken promillehalt av alkohol som maximalt får finnas i kroppen. Alla människor har naturligt (d.v.s. även de som aldrig druckit en droppe alkohol) en låg halt av etanol i kroppen och vi

påverkas olika av alkoholintag samt förbränner etanol i olika hög takt. Det beror på ett flertal parametrar; såsom längd, vikt, hur mycket man ätit, sovit, fysiskt skick et cetera. Vid mätningen görs därtill ett säkerhetsavdrag så att det är ställt utom allt tvivel att den person som är föremål för mätningen följt/ brutit mot lagen. För att avgöra huruvida det är ett grovt brott är det framför allt promillehalten som styr det. Detta oavsett om den ifrågavarande rattfulla personen genom sin körning orsakat en trafikolycka eller kört dokumenterat trafikfarligt.

När det gäller framförande av fordon under påverkan av narkotika är detta jämväl något det finns ett förbud mot i lagstiftningen. Det finns dock ingen särskild gräns som definierar brott och/eller grovt brott. Det är med andra ord digitalt; den förare som har narkotika i blodet under färd gör sig skyldig till rattfylleri, nota bene (det vi i talspråk kallar för drograttfylleri är tekniskt sett rattfylleri). Det innebär alltså att det, för att man ska ha gjort sig skyldig till brott i detta avseende, saknar betydelse hur pass påverkad man är eller eventuellt

hur hög halt narkotika som kan konstateras i blodprovet. Det finns inte heller något gränsvärde avseende halt av narkotika i blodet som definierar huruvida det är frågan om ett grovt brott eller ej. Det som avgör om det är ett grovt brott är i stället om körningen är dokumenterat trafikfarlig eller om föraren genom sin körning orsakat en trafikolycka. Det som, således, avgör huruvida det är ett grovt brott när det gäller s.k. drograttfylleri är själva riskens förverkligande, medan när det gäller rattfylleri avseende alkoholpåverkan räcker med en viss halt av promille för att det ska vara grovt brott. Riskens förverkligande erfordras alltså inte. Det innebär lite tillspetsat att den som, under påverkan av 1,0 promille eller därutöver, framför sin personbil utan att vara märkbart påverkad (alkoholberoende personer kan ha mycket hög halt av promille i kroppen utan att vara märkbart påverkade) gör sig skyldig till grovt rattfylleri och frihetsberövas medan den som är synbart mycket påverkad av narkotika och kör t.ex. en lastbil av från en färja i hamnområdet i 10 km/h, utan att färden av en tullinspektör kan dokumenteras såsom trafikfarlig i en promemoria, klarar sig undan med ett normalgradigt brott vilket i praktiken innebär dagsböter och icke frihetsberövande.

Tullverkets arbete mot rattfylleri, en befogenhet och uppgift som tillkom 2008, kan inte beskrivas på annat sätt än en av de mest lyckade lagstiftningsförändringarna på området i modern tid. Tullverket slår rekord i antalet uppdagade rattfylleriärenden och en kategori som ökat kraftigt genom åren är drograttfylleri. Det är svårt att peka på en enda orsak till det, men det finns ett antal plausibla förklaringsfaktorer som måste hållas för troliga:

Tullverkets personal, tullinspektörer i yttre kontrolltjänst har genom sin erfarenhet och kunskap, utvecklat en särskilt god förmåga att kunna upptäcka drograttfulla förare.

Det har de senaste åren, avseende i synnerhet innehav och bruk av cannabis, svept vindar av legaliserings- och avkriminaliseringskampanjer i Europa och världen. Oavsett om, eller i hur hög grad, detta omsatts i lagändringar så har det i vart fall resulterat i betydande normförskjutningar i så måtto att det resulterat i attitydförändringar; fler är av åsikten att det är förenligt att köra ett fordon efter det att man rökt cannabis eller intagit annat slags narkotika.

Som en effekt av nyss nämnda punkt 2 har antalet personer som använder framför allt cannabis ökat. Om samhället sänder signaler (lagar och regler är ju normativa i sin tillblivelse) att det är acceptabelt och legalt att inneha och bruka cannabis innebär det att de avhållande effekterna suddas ut vilket leder till normupplösning och därmed en högre prevalens i befolkningen av cannabisbrukare. Detta spiller självklart över i trafiken och blir således även en "export" av problemen till Sverige eftersom ett visst antal av de som kör fordon under påverkan av narkotika kör in i Sverige via gränsovergångarna i framför allt södra Sverige. Det finns gott om vetenskapliga studier som visar på sambandet mellan legalisering och/eller avkriminalisering och antalet brukare. Det finns gott om eftertänksamma straffmyndiga ungdomar som väger risken att lagföras mot nyfikenheten att prova att köpa och röka cannabis. Många landar i att det inte är värt risken att lagföras och därmed kanske få en del framtidsplaner grusade såsom t.ex. yrkesval och körkortslämplighet.

Yrkeschaufförer som kör under slavliknande förhållanden för oseriösa åkerier ser sig som nödd och tvungna att konsumera amfetamin före och under pågående färd med lastbil. Detta för att hålla sig vakna under de långa körtider som måste till. Nästan samtliga av dessa har sin hemvist i Östeuropa, men de verkar på vägarna i Sverige efter att de inkommit med färja eller över Öresundsbron.

Ett ytterligare stort problem för de som missbrukar narkotika men som vill lägga sig vinn om att köra ett fordon i nyktert tillstånd är att de inte kan veta när de faktiskt är nyktra. Den som druckit alkohol vet med visshet att det i vart fall efter 24 timmar är helt ute ur kroppen i form av promillehalt. Den som använt amfetamin eller cannabis kan ju knappast veta hur lång tid som måste gå innan man är nykter så att man kan framföra ett fordon på vägarna utan att ens egen eller andras säkerhet åsidosätts. Vad händer med en lastbilschaufför som dragit några linor amfetamin 20 timmar innan färdens begynnelse; slår abstinensbesvär och avtändningshallucinationer till mitt under färden? Hur påverkar det körförmågan och omdömet? Et cetera.

En trafikolycka som orsakas av en rattfull person är givetvis desamma oavsett om föraren är alkohol- eller narkotikapåverkad. Vad kan då göras för att förebygga och få ned antalet drograttfulla personer i trafiken? Jag föreslår följande:

- Se över lagstiftningen så att det automatiskt räknas som ett grovt brott att vara narkotikapåverkad i trafiken. Detta oavsett om riskens förverkligande inträffat (trafikolycka och/eller dokumenterat trafikfarlig färd). Det skulle träffa framför allt de drogpåverkade lastbilschaufförer som Tullverket stoppar varje år. Det bör också räknas som ett grovt brott om man framför en lastbil oavsett promillehalt mellan 0,2 och 1,0. Det skulle ovedersägligen ha en mycket avskräckande effekt för de åkerier som inte är så noga med vilka chaufförer man anlitar eller, för den delen, vilka körningar man tvingar chaufförerna att ta. Om en chaufför blir frihetsberövad blir det garanterat ingen fortsatt färd den dagen och lasten blir stående. Det får omedelbara kommersiella negativa effekter för den åkeriägare och/eller lastbilschaufför som inte är seriös och det kommer leda till en självsanering i branschen.
- Eget bruk och/eller innehav av cannabis eller annan narkotika (som inte förskrivits av läkare) ska fortsatt vara kriminaliserat. Denna modell har tjänat oss väl när det gäller att hålla nere antalet personer som testat och/eller brukat framför allt cannabis. Jämfört med andra västeuropeiska länder har Sverige en relativt liten andel av befolkningen som testat cannabis. Ju färre brukare av cannabis, desto färre cannabispåverkade i trafiken. De delstater i USA som legaliserat/avkriminaliserat eget bruk och innehav av cannabis har också fått se en fördubbling (i vissa fall mer än så) av trafikolyckor där den vållande parten har varit påverkad av cannabis.

Oscar Lindvall har skrivit artikeln som företrädare för SNPF, som tidigare har publicerat den i sin tidskrift i nr 4 – 2022. Till vardags arbetar han som biträdande kontrollchef i södra Sverige

TEXT & FOTO: JESSICA VIKBERG

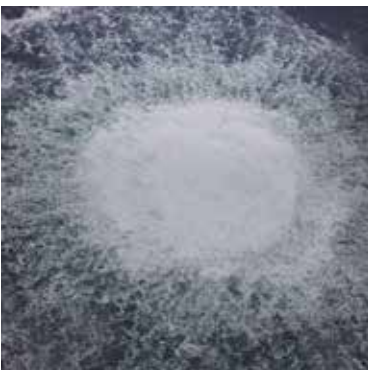
Valåret 2022 var TULL-KUST på plats i Almedalen. TULL-KUST höll två seminarium. Det ena om Kustbevakningen och det säkerhetspolitiska läget och det andra om framtida satsningar på Tullverket.

Vi drabbades på plats av det chockartade beskedet om att psykiatrisamordnare Ing-Marie Wieselgren mördats på öppen gata.

Sällan har det talats så mycket om Tullverket och Kustbevakningen inför valet 2022, från vänster, Linda Snecker (V) till höger Johan Forsell (M). Nu hoppas vi på verkstad av löftena.

Media har haft stort fokus på våra myndigheter under året. Kustbevakningen gjorde en enorm insats under sabotaget av Nordstream och Tullverket gjorde "all time high" i kokainbeslag. Här får Malmötullen besök av Narkopodden, som också blev ett av årets mest uppskattade avsnitt. Maja och Pady, Glen, Martin och Lars på bilderna har också medverkat till att Sveriges eget Gränsbevakarna blev succé!

Grattis till vinnarna av Katarina Lundholms senaste bok "Livet på distans" !

Inga-Lill Åkerblom

Birgitta Nilsson

Stefan Jansson Forsgård

Jan-Ingmar Karlsson

(Vi har haft problem med mejlen, men vill att alla som önskade boken ska veta att vi har nåtts av alla som önskat delta i utlottningen)

Renovering pågår

Som nämnts tidigare kommer kansli-lokalerna i förbundets fastighet på Västerlånggatan i Gamla Stan att renoveras och få en ny skepnad som är mer verksamhetsanpassad och ändamåls-enlig. Dessutom kommer en ny konferensavdelning skapas i källarplanet som även kan hyras ut externt.

Under renoveringen, som nu påbörjats och beräknas vara klar i februari, har förbundskansliet temporärt flyttats och installerats i vindslägenheten.

Påminnelse om adressändring

TULL-KUST vill påminna alla medlemmar om att meddela kansliet ny adress vid flytt.

Detta för att du ska få posten i rätt tid till rätt adress. Annars finns det risk för att du som medlem bl a missar viktig information eller inte får tidningen På Gränsen.

Adressändring meddelar du kansliet enklast genom att mejla info@tullkust.se

Tack för hjälpen!
Kansliet

Posttidning B

Returadress:

TULL-KUST,

Box 1220,

111 82 STOCKHOLM

**TULL-KUST önskar alla våra nya och gamla medlemmar
på Tullverket och Kustbevakningen en**

God helg och ett Gott Nytt År!

Vår julgåva går i år till Rädda Barnens arbete i krigets Ukraina.

TULL-KUST ser fram emot att under 2023 få fortsätta värna om våra medlemmars bästa så att de i sin tur kan fortsätta sitt fantastiska arbete med att skydda vårt land, miljö och våra farvatten.

www.tullkust.se

